

Праћење стања и прогноза аерополена

Сарадници Истраживачко-развојног института за информационе технологије биосистема - БиоСенс из Новог Сада су извршили експертизу квантитативних података 24 типа аерополена: јавор, јова, амброзија, пелен, бреза, конопље, граб, пепељуге, леска, јасен, орах, дуд, борови, боквица, платан, траве, топола, храст, киселица, врба, чемпреси и тиса, липа, брест и коприве. Међу набројаним врстама се налазе најзначајнији узрочници поленских алергија али и типови значајни у пољопривреди.

Узорковање и анализу ваздуха је спровела Лабораторија за палинологију, Департмана за биологију и екологију ПМФ-а у Новом Саду. Континуирано узорковање полена и спора суспендованих у ваздуху по Хирстовом волуметријском принципу је спроведено апаратом ("Lanzoni VPPS2000"), који је постављен на крову зграде Департмана за биологију и екологију од априла месеца 2002. године. За потребе реализације уговорених обавеза (уговор о јавној набавци услуге: „Праћење стања и прогноза алергеног аерополена на територији Града Новог Сада“ бр. VI-501-2/2017-11 од 17.05.2017.), извршена је експертиза података о стању аерополена од 1. до 30. новембра 2017. године. Месечни извештај за новембар је формиран од података о дневним концентрацијама аерополена за 30 дана (График 1 и Прилог 1).

Дневне концентрације аерополена ($\text{ПЗ}/\text{m}^3$ ваздуха) горе наведених типова полена употребљене су за формирање извештаја о ризику за настанак алергијских реакција. Како би ускладили резултате мониторинга са принципом кожног тестирања у Србији (тест осетљивости на полен дрвећа, трава и корова), графички је приказано дневно варирање присуства ових класа аерополена (График 1).

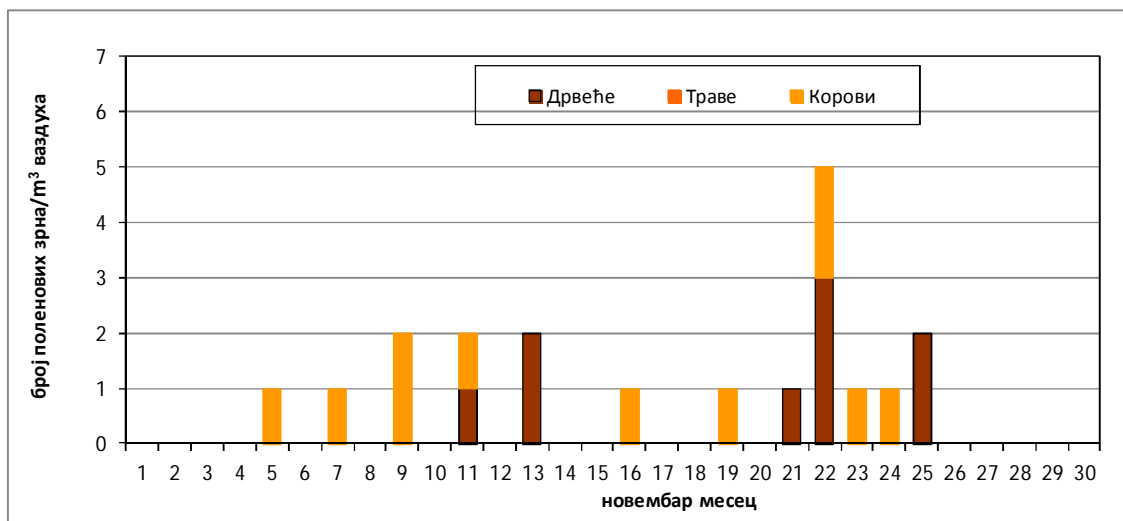

График 1. Однос полена дрвећа, трава и корова у укупним просечним дневним концентрацијама током новембра 2017. године у Новом Саду

За период мерења од 1. до 30. новембра 2017. године утврђени су трендови просечних дневних концентрација полена: дрвећа (График 2а), трава (график 2б) и корова (график 2в).

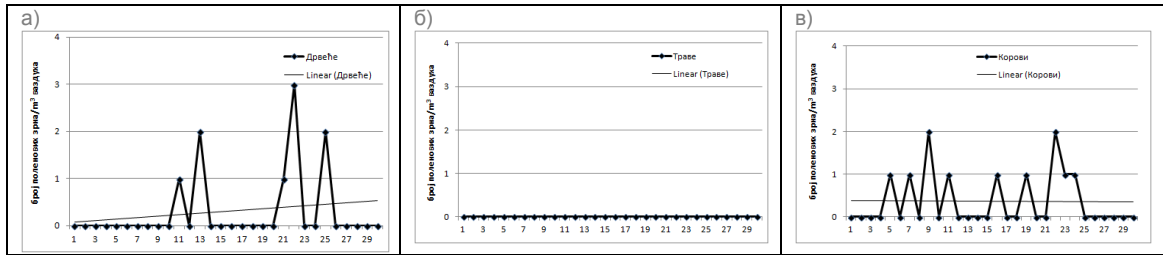

График 2. Тренд просечних дневних концентрација полена: дрвећа (а), трава (б) и корова (в) током новембра 2017. год. у Новом Саду

Укупне дневне концентрације полена дрвећа су достигле максимално 3 ПЗ/м³ ваздуха. Регистроване вредности праћених типова полена су условиле веома низак ризик за појаву алергијских симптома код осетљивих особа (График 2а).

У новембру није регистровано ни једно поленово зрно трава (График 2б).

Укупне дневне концентрације полена корова су достигле 2 ПЗ/м³ ваздуха (График 2в). Регистроване вредности су условиле веома низак ризик за појаву алергијских симптома код осетљивих особа.

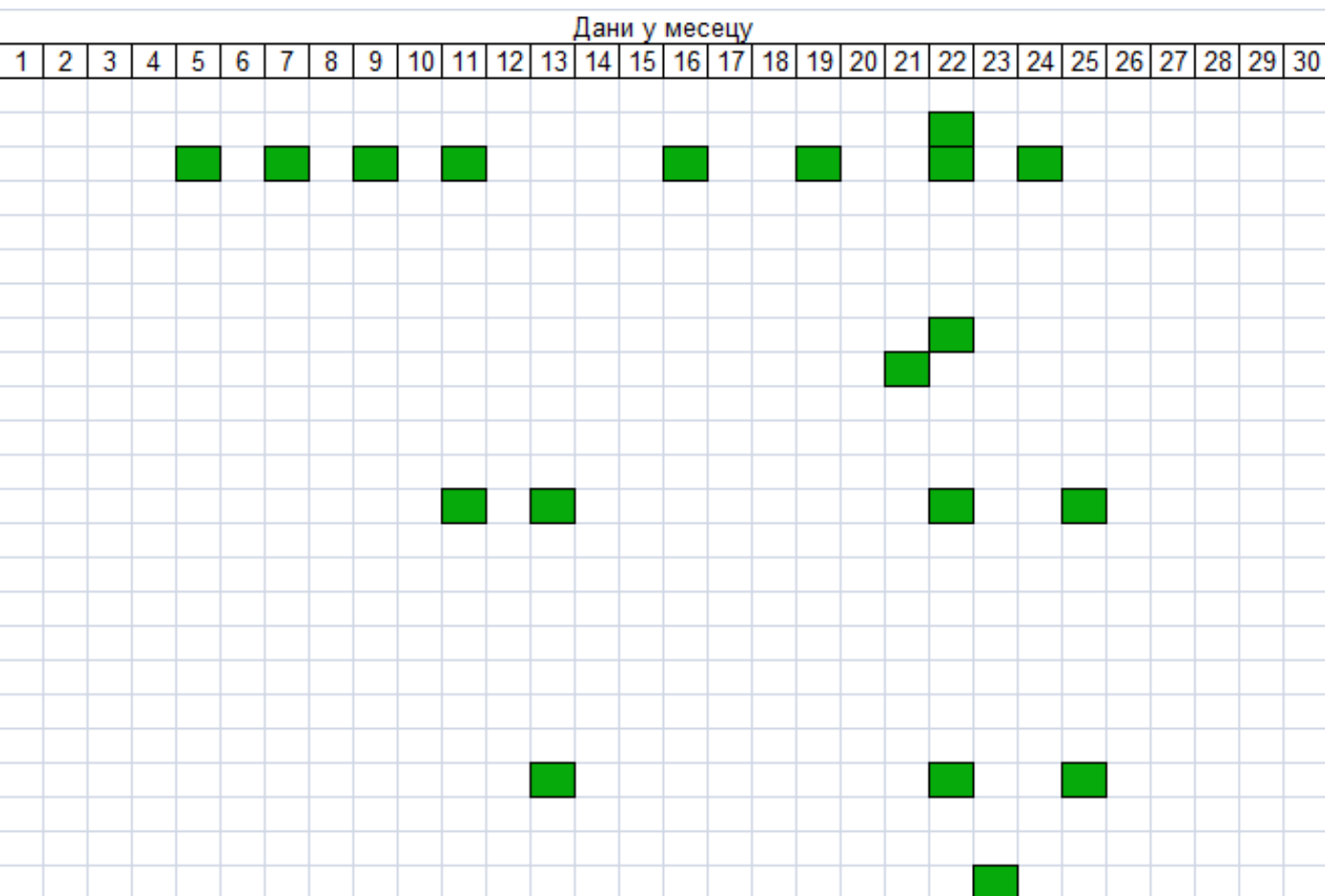
У ваздуху је утврђено присуство 7 од 24 типа полена које се прате У Новом Саду (Прилог 1). Просечне средње дневне концентрације полена су варирале од минималних 0 до максималних 5 ПЗ/м³ ваздуха.

Регистрована су појединачна зрна кедрa, чемпреса, леске и јове. Сезона полена кедрa је завршена јер су у ваздуху утврђена само током 4 дана. Регистрована је појава појединачних поленових зрна чемпреса, леске и јове. У наредном периоду повољне временске прилике могу условити учесталију појаву појединачних поленових зрна ових дрвенастих врста али не и појаву симптома код остљивих особа.

Полен трава није регистрован у ваздуху (Прилог 1).

Од коровских врста, током новембра, у ваздуху је утврђено присуство појединачних поленових зрна: коприве, пепељуга и амброзије. У ваздуху ће се и даље регистровати појединачна поленова зрна корова која су подигнута у ваздух са места природног таложења.

Слика 1. Степен ризика настанка алергијских реакција у Новом Саду за новембар 2017. године.

■ Средњи ризик за настанак алергијских реакција (може изазвати алергијске симптоме код изузетно осетљивих особа)

■ Висок ризик за настанак алергијских реакција (изазива алергијске симптоме код многих осетљивих особа)

■ Ниски ризик за настанак алергијских реакција (изазива алергијске симптоме код већине осетљивих особа)

